

Voorleestips

Maar hoe begin je er aan? Een handleiding “succesvol voorlezen” bestaat alvast niet. Het is door het te doen dat je leert hoe het moet. Maar een aantal tips kunnen we je alvast meegeven. Klik hier voor meer.

Negen basistips om voorlezen tot een goed eind te brengen.

1. Voorlezen doe je op een rustige plek.

Voorlezen kan in principe overal, tenminste als er weinig of geen afleiding mogelijk is. Dus geen lawaaierige stofzuiger op de achtergrond, tv of radio staan af, geen pratende mensen rondom je...

2. Lees altijd zelf op voorhand de verhalen die je gaat voorlezen.

Improviseren is leuk, en het kan zelfs goed zijn om niet al te dicht bij de tekst te blijven, maar een goede voorkennis van het verhaal en ook van de prenten is noodzakelijk om je van de tekst los te kunnen maken. Kijk dus vooraf hoe het verhaal in elkaar steekt, waar de moeilijkheden kunnen zitten, en verzin mogelijke oplossingen.

3. Probeer steeds een boek te kiezen dat aansluit bij de ontwikkeling, de belangstelling en de leefwereld van je voorleeskind.

Laat hem of haar in de mate van het mogelijke ook zelf kiezen. Vraag aan je voorleeskindje wat hem of haar interesseert, en wat hij of zij een echt mooi boekje vond. Je kan het de week nadien altijd nog eens lezen. En -waarom niet?- de week daarop nog eens... Het boekje voor de kinderen kan je daarbij helpen: op het eerste blad kan je noteren wat voorleeskind allemaal boeit. En dag na dag kan je opschrijven wat het leukste boekje was, of welk boekje je voorleeskind nog eens wil lezen.

4. Vertel voor je begint voor te lezen kort iets over het verhaal.

Zomaar aan het verhaal beginnen, is vaak een te abrupte start. Als je daarentegen kort iets over de inhoud zegt (“en nu een boek over een beertje dat gaat slapen”), dan kan je voorleeskindje zich al een eerste beeld vormen van wat er gaat gebeuren, en daar een verwachtingshorizon aan vasthangen. Je kan het vergelijken met wat je doet als je een boek gaat kiezen in de bib: de achterflap lezen om te weten wat je nu eigenlijk naar huis meeneemt.

4. Lees langzaam en duidelijk voor.

Het doel van de Boekenbende is niet om op 5 voorleesuurtes zoveel mogelijk boeken te lezen. In het boekje voor de kinderen staan dan wel per voorleesbeurt een 6-tal lijstjes om de boeken te noteren die je gelezen hebt, je bent daarom geen “slechte voorlezer” als je maar 2 of 3 boekjes op een uur leest. Pas je tempo en je articulatie aan aan het begripsniveau van je voorleeskind. Hij of zij bepaalt uiteindelijk hoe snel en hoeveel boeken je leest. Las af en toe bewust een korte pauze in.

5. Moeilijke woorden moet je tijdens het voorlezen uitleggen.

Maar de voorleesuurtsjes zijn ook geen lessen “Nederlandse woordjes”. Doel van de Boekenbende is boven alles dat je voorleeskind plezier beleeft aan het voorlezen. Niet dat hij of zij beter Nederlands gaat begrijpen of spreken. Is een bepaald woord essentieel voor de goede begrip van het verhaal, dan vraag je best eerst of je voorleeskind de betekenis ervan kent. Indien niet, dan leg je het woord uit. Liefst aan de hand van voorbeelden, een tekening, een situatie die aansluit bij de leefwereld van een 5-6-jarige.

6. Stel af en toe vragen over het verhaal.

Door tijdens het voorlezen af en toe een vraag te stellen, kan je je kind op (meer) actieve wijze bij het verhaal betrekken. Vragen stellen laat ook toe te zien of je kind het verhaal wel goed begrijpt. Maar overdrijf ook niet met het vragen stellen: de dynamiek van het voorlezen mag er niet onder lijden. Je kan je kind bijvoorbeeld vragen hoe het verhaal verder gaat, of hoe het zou aflopen. Je kan hem of haar ook vragen op de prenten iets aan te duiden of iets te zoeken. Iets moeilijker is het om naar verbanden met een ander verhaal te vragen, of naar verhaalelementen die overeenkomen of in contrast staan met zijn of haar leefwereld.

7. Maak je verhaal zo levendig mogelijk, maar zonder in theatraliteit te vervallen.

Intonatie en mimiek zijn heel belangrijk bij het voorlezen. In dialogen kan je spelen met je stem en je gelaatsuitdrukking. Idem om bepaalde verhaalelementen te onderstrepen: verrassing, ontkenning, spanning, ontgoocheling, blijdschap... Maar maak er ook geen toneel van. Je bent de verteller, de doorgever van een verhaal en niet het hoofdpersonage van dat verhaal.

8. Verlies je voorleeskind niet uit het oog indien er meerdere kinderen meeluisteren.

Als jongere of oudere broertjes of zusjes meeluisteren, kan het gebeuren dat zij meer aandacht vragen dan het kind aan wie je eigenlijk komt voorlezen. Als je een vraag stelt, zal een oudere broer of zus makkelijk het antwoord geven, of als je naar het begrip van een woord polst, zal een jongere broer of zus om meer uitleg vragen. Zoiets is onvermijdelijk. En hoe meer kinderen van je verhalen genieten, hoe beter. Maar probeer er toch voor te zorgen dat dit niet ten koste gaat van je voorleeskind.

9. Voorlezen gaat wel eens met vallen en opstaan.

De ene dag gaat het voorlezen je geweldig goed af. Een andere keer lijkt het helemaal niet te lukken. Ligt het aan jezelf, aan het gekozen boek, aan je voorleeskind...? Moeilijk om te zeggen. Niet opgeven is de boodschap. En er eens met medevoorlezers over praten, eens raad vragen aan je docent, aan de juf of meester van je kind, of aan de bibliothecaris. Door ervaringen uit te wisselen over de “kunst” van het voorlezen of door tips uit te wisselen over leuke boeken, zal voorlezen niet alleen steeds beter gaan, maar ook leuker worden.

naar <http://www.boekenbende.be>